

Hiv. előzményi sz.:

Az elsőfokú bíróság (bírói jogkörben eljáró közjegyző) neve és a határozat száma:

[REDACTED] budapesti közjegyző 11041/Ü/266/2019/2. számú végzés

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 56.Pkf.632.376/2019/5. számú végzés

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/02054-0/2019	
Érkezett: 2019 DEC 30.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
adós 9 db	<i>[Signature]</i>

Nemperes eljárás tárgya: végrehajtás elrendelése

Alkotmányjogi panasz**Indítványozó:** [REDACTED]) végrehajtást kérő

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [REDACTED] végrehajtást kérő az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

NYILATKOZAT SZEMÉLYES ADATOK KÖZZÉTÉTELÉRŐL

Alulírott az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 52. § (5) bekezdésére és 57. § (1a) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013 (II. 27.) Tü. határozat 36. § (2) bekezdésére tekintettel az alábbi

jognyilatkozatot

teszem:

Kijelentem, hogy jelen alkotmánybírósági ügyben előterjesztett alkotmányjogi panasz indítványommal összefüggésben nevem nyilvánosságra hozatalához **nem járulok hozzá.**

KÉRELEM

Kérem, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a 2011. évi CLI. tv. (továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerint az alábbi bírói végzések (a közjegyzői járásbírói hatáskörben járt el), nevezetesen [REDACTED] budapesti közjegyző 11041/Ü/266/2019/2-es valamint a Fővárosi Törvényszék 56.Pkf.632.376/2019/5-ös számú végzései (az utóbbi eljárást befejező végzés) Magyarország Alaptörvénye XXVIII. cikke (1) bekezdésébe (tisztességes tárgyaláshoz való jog) és (7) bekezdésébe (érdemi, hatékony jogorvoslathoz való jog, bírósághoz való jog, önkényes mérlegelés tilalma), s az előbbiekkal együttes értékeléssel az Alaptörvény B. cikk (1) bekezdésébe, R. és T.) cikkeibe, 18. cikk (3), 15 cikk (4) bekezdésébe (jogbiztonsághoz való jog a jogszabályi hierarchia megsértése tilalma kapcsán az önkényes mérlegelés tilalmával és az érdemi, hatékony jogorvoslathoz való joggal, bírósághoz való joggal együttes értékelésben), végül XIII. cikkének (1) bekezdésébe (tulajdonhoz való jog) ütközését és azokat **semmisítse meg** - olyan iránymutatással, hogy az elsőfokon eljáró közjegyzőt („bírósgot”) új eljárásra és új határozat hozatalára utasítsa jelen alkotmányjogi panasz

érveivel összhangban (2016. évi CXXX.tv. (úPp.) 427. §-ának (2) bekezdése c.) pontja).

MELLÉKLETEK

I/1: 56.Pkf.632.376/2019/5. számú végzés

I/2: fellebbezés

I/3: 11041/Ü/266/2019/2. számú végzés

I/4: végrehajtási záradék és mellékletei (7 db melléklet)

JOGORVOSLATI LEHETŐSÉGEK KIMERÍTÉSE, HATÁRIDŐ BETARTÁSA

Jogorvoslati lehetőségeimet már kimerítettem. A Fővárosi Törvényszék jogerős, másodfokú végzését 2019. december 6-án kézbesítették korábbi jogi képviselőm részére. Jelen eljárásban jogi képviselő nélkül járok el.

ÉRINTETTSÉG

A támadott határozatok nemperes eljárásában végrehajtást kérő voltam.

TÉNYÁLLÁS

A végrehajtást kérő az adóssal szemben végrehajtási záradék kiállítása iránti kérelmet terjesztett elő „az okirattól eltérően [REDACTED] Közjegyző által készített N792/2016. számú közjegyzői okiratban rögzített” 6.442.045,09 Ft követelés és járulécai tekintetében.

A végrehajtást kérő képviselőként az első és másodfokú eljárásban eljáró ügyvéd - hivatkozva a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII törvényre (továbbiakban: E-ügyintézési törvény), valamint annak végrehajtási rendeletét tartalmazó 451/2016 (XII. 19) Kormányrendelet 32. §-ra - elektronikus úton Hivatali Kapun keresztül terjesztette elő a kérelmét, amelyhez mellékelte elektronikusan az alábbi megjelölésű okiratokat: „végrehajtási záradék pénzkövetelés végrehajtására” megnevezésű nyomtatvány; 777/2006. ügyszámú okirat hiteles kiadmánya; N792/2016. számú idegen nyelvű okirat és „Hiteles leirat közjegyzői okirat”; az adós és az [REDACTED] k között létrejött közös nyilatkozat, ügyvédi meghatalmazás; „tranzakció jóváhagyása” (díjfizetési igazolás). A végrehajtás elrendelése a közjegyzői okiratban foglalt kölcsönszerződés adósi értékörző folyósítási kötelezettségen (effektivitási kikötésen) alapult, azaz az árfolyam növekedésével a folyósított forintösszeg időszakonként kipótolt teljesítésére, amit az adós a szerződésben rögzített 1997. évi XXX. törvény 14.§ (4) bekezdésének elfogadásával vállalt teljesíteni.

A fenti kérelmet a közjegyző visszautasította, és a másodfokú bíróság helybenhagyta. Korábban azonos okiratra nézve végrehajtást rendelt el a közjegyző „fordított szereposztásban” (a jelen eljárásbeli adós volt a végrehajtást kérő).

AZ ELSŐFOKÚ ELJÁRÁS

[REDACTED] közjegyző elsőfokú 11041/Ü/266/2019/2-es számú végzésében a végrehajtást kérő végrehajtás elrendelése iránt előterjesztett kérelmét a Pp. 176.§ (1) bekezdés j) pontja alapján visszautasította, azzal, hogy „az eljárási költség a végrehajtást kérő terhe marad”.

Az indokolás szerint az adós képviselőként eljáró ügyvéd a mellékelt okiratokat nem csatolta a kérelemhez.

A bírói jogkörben eljáró közjegyző kifejtette, hogy a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (Vht.) 31/E § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Vht. 12. § (2) bekezdése szerint „a közjegyző a végrehajtási kérelmet nyomban, de legkésőbb a beérkezését követő 15 napon belül megvizsgálja annak megállapítása érdekében, hogy nincs-e helye az áttételének vagy visszautasításának, illetve azt - a jogi képviselővel rendelkező fél kivételével - nem kell-e hiánypótlásra visszaadni, és a szükséges intézkedéseket megteszi. Ha a jogi képviselővel nem rendelkező végrehajtást kérő a kérelmét nem a nyomtatványon terjesztette elő, a nyomtatványt nem a kellő példányban nyújtotta be, vagy nem megfelelően töltötte ki, a bíróság a hiányokat saját hatáskörben, a bírósági iratokban rendelkezésre álló adatok alapján

is pótolhatja. A jogi képviselővel rendelkező fél hiányos kérelmét a bíróság visszautasítja.

A Vht. 31/E § (1) bekezdés szerint alkalmazandó Vht. 18. § (3) bekezdése alapján a végrehajtási záradék eredeti példánya a közjegyzőnél marad. A végrehajtási záradékról annyi kiadmányt kell készíteni, hogy a végrehajtó, valamint minden végrehajtást kérő és adós (a továbbiakban együtt: felek) egy-egy példányt kapjanak.

A közjegyzői ügyvitel szabályairól szóló 37/2003. (X. 29.) IM rendelet (továbbiakban: KÜSZ) 45/A. § alapján

(1) A közjegyző a végrehajtás végrehajtási záradékkal való elrendelését követően a végrehajtás elrendelése iránti ügy iratai között őrzi a végrehajtási záradék alapjául szolgáló okiratnak a végrehajtási kérelemhez csatolt hiteles kiadmányát.

A közjegyző a végrehajtás elrendelésekor a Kar Hivatali szervének a végrehajtási záradék másolatát a MOKK számítástechnikai rendszerén keresztül elektronikus úton, a végrehajtónak a végrehajtási záradékot, a végrehajtási záradék alapjául szolgáló okirat hiteles kiadmányát és nem hiteles másolatát, valamint a végrehajtást kérőnek a záradék mellett a végrehajtási záradék alapjául szolgáló okirat nem hiteles másolatát küldi meg.

Ha a fél végrehajtás elrendelése iránti kérelméhez nem csatolja a végrehajtás alapjául szolgáló közjegyzői okirat hiteles kiadmányát vagy annak nem hiteles másolatát, azt a közjegyző kérelemre a hiteles kiadmány és nem hiteles másolat készítésére irányadó szabályoknak megfelelően - az eljárás lefolytatásához szükséges számban - maga készíti el.

A közjegyzőnek a végrehajtás elrendeléséhez a végrehajtási záradék alapjául szolgáló közjegyzői okirat hiteles másolatát kell használnia abban az esetben, ha a végrehajtási záradék alapjául szolgáló okirat a MOKK levéltárában vagy a törvényszék irattárában került elhelyezésre, továbbá akkor is, ha a végrehajtási záradék alapjául szolgáló okiratot készítő közjegyzőt tartós helyettes helyettesíti.

A közjegyző álláspontja szerint az E-ügyintézési törvény 8. § (2) bekezdése alapján nincs helye elektronikus ügyintézésnek azon eljárási cselekmények esetében, ahol törvény, eredeti jogalkotói hatáskörben megalkotott kormányrendelet az ügyfél személyes megjelenését, vagy meghatározott okiratok másként nem pótolható benyújtását kötelezővé teszi.

A közokirat végrehajtási záradékkal történő ellátására irányuló kérelmet a Vht. 31/E § (1) bekezdés alapján alkalmazandó 12. § (2) bekezdése, valamint 18. § (3) bekezdése alapján kizárólag a jogszabályban meghatározott formában és példányszámban előterjesztett nyomtatványon lehet előterjeszteni, amelyhez mellékelni kell a KÜSZ 45/A §-ban foglaltaknak megfelelő formában és példányszámban a végrehajtandó okiratot, illetve az ügy jellegéből eredően további mellékleteket.

A közjegyző kifejtette, hogy a fenti rendelkezésekből megállapítható, hogy a végrehajtási záradék kiállítására irányuló kérelem a szükséges mellékletekkel együtt kizárólag papír alapon terjeszthető elő, a végrehajtási záradék kiállítása iránti kérelem előterjesztésekor az E-ügyintézési törvény 8. § (2) bekezdése alapján az elektronikus ügyintézésnek nincs helye.

Miután a közjegyző álláspontja szerint a végrehajtást kérő a végrehajtási kérelmét nem a megfelelő módon, nem a megfelelő formában terjesztette elő - azaz végrehajtási kérelmét papír alapú beadványban nem terjesztette elő, nem csatolta a végrehajtási záradék nyomtatvány öt példányát papír alapú formában, nem csatolta a végrehajtandó okirat kettő hiteles kiadmányát, vagy a MOKK Levéltár által kiállított kettő darab hiteles másolatát papír formátumban, illetve ezen közokiratok egyszerű fénymásolatának két példányát papír alapon -, így végrehajtási kérelme hiányos.

A Vht. 31/E § (1) bekezdés alapján alkalmazandó Vht. 12. § (2) bekezdés alapján a jogi képviselővel rendelkező végrehajtást kérő hiányos kérelme hiánypótlásra nem adható vissza, amelyre tekintettel a közjegyző a végrehajtási kérelmet Vht. 31/E § (1) bekezdés alapján alkalmazandó Vht. 12. § (2) bekezdés alapján visszautasította..”

A MÁSODFOKÚ ELJÁRÁS

Fellebbezésében a végrehajtást kérő indítványozó elsődlegesen kérte a Törvényszéket, hogy a [REDACTED] közjegyző által 11041/Ü/266/2019/2. számon meghozott végzést változtassa meg és rendelje el a végrehajtást, azaz a kérelem szerinti okirat záradékkal

ellátását. Másodlagosan kérte, hogy a fenti végzést helyezze hatályon kívül új eljárásra és új határozat hozatalára utasítsa a közjegyzőt és a fellebbezésnek (egyébként jelen alkotmányjogi panasz indokolásának is) megfelelő tartalmú kötelező utasítást adjon az eljáró közjegyzőnek indokolásában.

„A fellebbezési kérelem a következő jogszabályi rendelkezéseken alapult:

2015. évi CCXXII. törvény (E-ügyintézési tv.) 8.§ (2) bekezdése, 8.§ (4) bekezdése, 51/2016. (XII. 19.) az elektronikus ügyintézés részletszabályairól szóló Korm. rendelet 32.§-a, 2015. évi CCXXII. törvény 19.§ (3) bekezdés b) pontja, a 9.§ (1) bekezdés b) pontja, a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. tv. (Vht.) 23/C. §-a és (1) bekezdése, 12. §-a, 19. §-ának (2) bekezdése, 2016. évi CXXX. tv. (új Pp.) 369. §-ának (1) és (2) bekezdése, 371. §-ának (1) bekezdése d.) pontja, 390. §-ának (1) bekezdése, 357. §-ának (2) bekezdése, Emberi Jogok Európai Egyezménye 6. cikke, a 93/13 EGK Irányelv 7. cikke, 10. cikkének (1) bekezdése, Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése, 2010. évi CXXX. tv. 3.§ és 4.§, Alaptörvény 15. cikk (4) bekezdés, 18. cikk (3) bekezdés, 41. cikk (5) bekezdés, T. cikk (3) bekezdés.

A jogszabályoknak a jogforrási hierarchiában elfoglalt helyét az Alaptörvény rögzíti 15. cikk (4) bekezdés, 18. cikk (3) bekezdés, 32. cikk (3) bekezdés, 42. cikk (5) bekezdés, a magasabb szintű jogszabállyal ellentétes szabályozás ezért egyúttal az Alaptörvény T) cikk (3) bekezdésének a sérelmét is jelenti, amely szerint „jogszabály nem lehet ellentétes az Alaptörvénnyel”. {3019/2017. (II.17.) AB határozat, Indokolás [26]}.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. tv. (Jat) 3. §-a szerint „Az azonos vagy hasonló életviszonyokat azonos vagy hasonló módon, szabályozási szintenként lehetőleg ugyanabban a jogszabályban kell szabályozni”. **A szabályozás nem lehet indokolatlanul párhuzamos vagy többszintű.** A jogszabályban nem ismételhető meg az Alaptörvény vagy olyan jogszabály rendelkezése, amellyel a jogszabály az Alaptörvény alapján nem lehet ellentétes.

Tehát nincs olyan, hogy elektronikus benyújtást egy közjegyzői eljárástípusnál törvény zár ki, egy másiknál csak Kormányrendelet vagy IM.rendelet.

A Jat. § 4. §-a alapján „ha egy tárgykört törvény szabályoz, törvényben kell rendezni az alapvető jogintézményeket és a szabályozási cél megvalósulásával összefüggő lényeges garanciákat”, tehát nem más jogszabályban.

Eljárási, egyben anyagi jogi jogszabálysértést állított a fellebbezés azon következő okból (2016. évi CXXX. tv. 371. §-ának (1) bekezdése d.) pontja), hogy a visszautasítás azon alapult, hogy nincs helye elektronikus eljárásnak, így nem vizsgálta meg a közjegyző a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. tv. (Vht.) 23/C. §-ában foglalt feltételek fennállását, s mivel azok fennállnak, el kellett volna rendelnie a végrehajtást. A Vht. 23/C. § (1) bekezdésében írt okok alaki, eljárási jogi, de a közjegyzői döntésre vonatkozó jellege miatt akár anyagi joginak is minősíthető feltételek.

A közjegyző nem adott magyarázatot a végzésben az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (E-ügyintézési tv.) 8.§ (2) bekezdésére való közjegyzői utalása kapcsán, mely alapján törvény szerint kötelező a végrehajtási záradék kiállítási kérelem eljárásában az ügyfél személyes megjelenése, hogy ez melyik jogszabályi rendelkezés alapján áll fenn. Valamint arra sem, hogy mely benyújtott okiratok közül mely okiratok és mely törvényhely alapján minősülnek másként nem pótolható okiratnak. Ez a visszautasítási ok tehát nem volt a fellebbezés szerint sem alapos. A szabatos indokláshoz való jog a tisztességes eljáráshoz való jog része. A minimális elvárás, hogy az alapul szolgáló konkrét rendelkezését megjelöli a - nem általánosságban - a bíróság (hiszen a közjegyző bírósággal járt el).

Az E-ügyintézési törvény 8.§ (4) bekezdése okán nem fejtette ki, sőt meg sem jelölte a

közjegyző, hogy mely törvény szerint minősül a végrehajtási záradék kiállítási kérelem az elektronikus ügyintézésben nem értelmezhető eljárás cselekménynek. Arra sem tért ki, hogy a 8.§ (6) bekezdése okán mely 2009. évi CLV. törvény szerinti mely minősített adatokra gondolt.

Nem jelölte meg azt a törvényhelyet sem a 2015. évi CCXXII. törvényben, mely a Vht. 12.§, a Vht. 23/C.§ és a Vht 19.§ (2) bekezdésére vonatkozóan kifejezetten tiltja az elektronikus ügyintézés. Semmilyen érteleme nincs annak, hogy minden más közjegyzői eljárástípus esetén kifejezett tiltó szabályt mond ki a törvény, egyetlen esetben azonban az általános 2015. évi CXXXII. tv.-re nyúlna vissza a jogalkotó saját szabályozási technikájával szemben.

A közjegyző nem indokolta meg, hogy a 777/2006. számú közokirat mely okból nem minősül hiteles kiadmánynak, annak záradékában a [REDACTED] közjegyző-helyettese által rögzített közjegyzői tanúsítvány ellenére.

Továbbra is idézve a fellebbezésből ezek „a visszautasítási okok tehát nem alaposak”. A szabatos indokláshoz való jog a tisztességes eljáráshoz való jog része. A minimális elvárás, hogy az alapul szolgáló konkrét rendelkezését - nem általánosságban - megjelöli a bíróság (hiszen a közjegyző bíróságként járt el).

A közjegyző nem jelölte meg azt a törvényhelyet sem, mely az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (E-ügyintézési tv.) végrehajtási rendeletét tartalmazó 451/2016. (XII. 19.) az elektronikus ügyintézés részletszabályairól szóló Korm. rendelet 32. §-a ellenére kifejezetten tiltja az elektronikus dokumentum záradékolását.

Az előbbi tv. 32. §-a szerint ahol jogszabály valamely jognak, döntésnek, ténynek vagy más adatnak iratra történő feljegyzését vagy rávezetését rendeli el, valamely irat záradékolásáról vagy kijavításáról rendelkezik, az az elektronikus irat esetében történhet az eredeti irathoz elektronikus formában történő csatolással úgy, hogy a csatolás egyértelmű hozzárendeléssel, elválaszthatatlan módon történik, majd az irat a csatolt adatokkal együtt felülhitelesítésre kerül, vagy - ha az eredeti elektronikus irat lehetővé teszi - az adatszerkezetének kiegészítésével és felülhitelesítésével, feltéve, hogy ezzel az eredeti hitelesítési információk nem sérülnek. Amennyiben létezik elektronikus okirati záradékolás és nem létezik kifejezetten a közjegyzői okirat záradékkal ellátása mint végrehajtás elrendelése iránti elektronikus kapcsolattartással benyújtott kérelem kizártságáról szóló hazai jogszabályi rendelkezés, továbbá a jogi képviselői ügyvédi elektronikus kapcsolattartás kötelező, e három tényező együttesen kizárólag azt az eredményt hozhatja, hogy van helye e körben elektronikus kapcsolattartásnak. **Ha mégsem, akkor azt szabatosan, részletesen indokolnia kellett volna a közjegyzőnek.**

Nem jelölte meg a közjegyző azt a törvényhelyet, mely az elektronikusan benyújtásra kerülő kérelem példányszámát meghatározza, s azt sem, mely a Vht. 12.§ (1) bekezdésében foglalt „kellő példányszámot” az elektronikus ügyintézés során a végrehajtást kérő által benyújtott példánynál több példány benyújtásában jelöli meg.

Valójában elektronikus kapcsolattartásnál tökéletesen értelmezhetetlen a példányszám. S attól, hogy azonos eljárásból papír alapú is létezik nem jogi képviselővel eljáró félnél, ezért megmaradt a példányszámra vonatkozó rendelkezés a törvényben (pl. egyébként a perekre a Polgári Perrendtartásban !).

Nem tüntette fel a közjegyző, hogy a végrehajtási záradékkal ellátás iránti kérelemnél a [REDACTED] helyen elérhető oldalon megjelölt helyett mely nyomtatvány alkalmazásával nyújtható be (egyébként nehéz megindokolni, hogy a MOKK hivatalos oldalán mely okból nem a jogszabály által előírt okirati formájú kérelem

lenne található). Magam csak arra tudok következtetni, hogy törvényrontó kényelmes és anyagi nyereszkedést biztosító szokásjog alapján született a visszautasítás és ugyanezen okból a MOKK hivatalos oldalán nem a jogszabály által előírt okirati formájú kérelem található (pl. elektronikus végrehajtási záradék iránti kérelem-nyomtatvány a papír alapúval egyezően).

Nem adta meg az okát a Közjegyző azon ellentmondásnak, hogy amennyiben sem a végrehajtandó okirat, sem a feltétel bekövetkeztét tanúsító közokirat, sem a kérelem, sem a jogi képviselő részére adott meghatalmazás nem került benyújtásra, mely okiratok birtokában hozta meg az 11041/Ü/266/2019/2. számú végzését, és mire alapítva folytat elektronikus kommunikációt az előtte eljáró jogi képviselőmmel.

A fentiek alapján a közjegyzői döntés önkényes, sérti az Emberi Jogok Európai Egyezménye 6. cikkét, a 93/13 EGK Irányelv 7. cikkének (1), 10. cikkének (1) bekezdését, mert indokolása nem pusztán hiányos, de még az idézett jogszabályhelyeken belüli megjelölés is hiányzik az egyébként ráadásul fogyasztó végrehajtást kérőt sújtva. Az indokoláshoz való jog alapvető eljárási jog.

Az önkényes mérlegelés a végrehajtást kérő EJEE 6. cikkét és az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított jogait is sérti („Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.”).

Ezzel kapcsolatban merül fel az, hogy ha a bíróság (közjegyző) megsérti a Pp. 206. §-ban foglalt mérlegelési és jogértelmezési szabályokat (önkényesen mérlegel vagy értelmez jogot), akkor megsérti-e a peres félnek a tisztességes tárgyaláshoz való alkotmányos jogát. Ha a bíróság önkényesen mérlegel, vagy értelmez jogot, ugyanúgy nem biztosítja az ügyfél számára a bírósághoz való fordulás alkotmányos jogát, mivel jogellenesen nem vesz figyelembe való tényeket, vagy jogellenesen értelmez jogszabályokat. Az önkényes mérlegelés és jogértelmezés esetén a bíróság kizárja annak lehetőségét, hogy az ügyfél az alanyi jogainak érvényesítése érdekében hatékonyan fordulhasson a bírósághoz illetve, hogy a bíróság a véglegesség igényével hozhasson érdemi döntést.

Kérte tehát a végrehajtást kérő a fellebbezésben az eljárásjogi (elektronikus benyújthatóság igénylése !)és az anyagi jogi (elrendelés Vht. 23/C. §-ának (1) bekezdése) felülbírálatot is, bár ez a megkülönböztetés (369. § (1) és (2) bekezdése) itt viszonylagos, de megjelölési kötelezettségemnek ezennel eleget tettem”.

A másodfokú bíróság, Fővárosi Törvényszék 56.Pkf.632.376/2019/5-ös számú végzésében a közjegyző végzését polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 389. §-a szerint irányadó 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta:

Indokolásában a Pp. 176.§ (1) bekezdés j) pontja okán a közjegyzői visszautasítást megalapozottnak találta, mert álláspontja szerint „a jogalkotó a végrehajtási záradék kiállítására irányuló kérelem esetében fenntartotta a papír alapú formát”.

A Törvényszék álláspontja szerint a közjegyzői ügyvitel szabályairól szóló 37/2003. (X. 29.) IM rendelet 45/A. § (1) - (4) bekezdésének a rendelkezéseit kell alkalmazni az E-ügyintézési törvénnyel szemben, amelyekből következik, hogy a végrehajtási záradék kiállítására irányuló kérelemhez papír alapon mellékelni kell a záradék alapjául szolgáló okirat hiteles kiadmányát. A másodfokú bíróság nem tért ki arra, hogy a kötelező elektronikus kapcsolattartás okán mely okból és törvényhely alapján tartja megalapozottnak az adós részére papír alapon megküldeni a végrehajtási záradékot és annak mellékleteit. A másodfokú bíróság végzésében nem tért ki arra sem, hogy ha a közjegyző nem papír alapon küldi meg az adósnak a végrehajtási záradékot és annak mellékleteit – mert nem küldheti az elektronikus kapcsolattartás okán, - mit kíván kezdeni a papír alapú dokumentumokkal, és mivel ezek jelen eljárásban

szükségtelenek, mely törvény alapján jogosult a közjegyző a szükségtelenül kiállított dokumentumokért díjat felszámítani.

A másodfokú bíróság arra sem tért ki, hogy a 777/2006. számú záradékolni kért és a közjegyző őrzésében lévő közokirat mely okból nem tesz eleget a „végrehajtás elrendelése iránti ügy iratai között őrzi a végrehajtási záradék alapjául szolgáló okiratnak a végrehajtási kérelemhez csatolt hiteles kiadmányát” megjelölésnek.

Egyetértett tehát a másodfokú bíróság a közjegyzővel abban, hogy a nem megfelelő, jogszabályban meghatározott formában és példányszámban előterjesztett végrehajtás elrendelése iránti kérelmet a Vht 31/E. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó 12. § (2) bekezdése alapján vissza kell utasítani.

A másodfokú bíróság „öszvér” megoldása, miszerint a végrehajtási záradék kiállítása iránti kérelmet elektronikusan, a kérelem mellékleteit – az eljárási díjon felüli kötelező díjfizetés okán – papír alapon kell benyújtani, semmilyen törvény nem támasztja alá, és az E-ügyintézési rendszernek éppen a lényegét semmisíti meg.

Súlytalannak ítélte – ezért meg sem említette - a másodfokú bíróság a végzésében a végrehajtást kérőnek a fellebbezésében előadott azon álláspontját, hogy a közjegyző által meghozott végzés az Alaptörvénybe, illetőleg az Emberi Jogok Európai Egyezménye által számukra biztosított alapvető jogokba ütközik.

Sem a közjegyző, sem a Törvényszék a 11041/Ü/266/2019/2. számú, az 56.Pkf.632.376/2019/5. számú végzésében nem hozott fel olyan indokot a végrehajtási záradék kiállításának visszautasítására, mely a kiállítást valóban megakadályozhatná, hiszen nem hivatkozott arra, hogy a záradékkal ellátni kért dokumentum hitelessége megkérdőjelezhető lenne.

A Törvényszék ellentmondásosan állapítja meg, hogy „nem kifogásolható a példányszámokra való hivatkozás”, ugyanakkor „abban helytálló a végrehajtást kérő álláspontja, hogy a példányszámoknak az elektronikus kapcsolattartás esetén nincs jelentősége.”

A fentiek alapján mind a közjegyző, mind a másodfokú bíróság a közjegyző anyagi haszonszerzését az E-ügyintézési törvény fölé helyezte, és az E-ügyintézés során teljesen szükségtelenül papír alapon rendelte benyújtani azt a záradékolni kért 777/2006. számú közokirat, melynek eredeti példánya a közjegyző őrzésében van 2006 óta.

Az eljáró bíróságok Magyarország Alaptörvényének 26. cikk (1) bekezdése szerint a törvénynek vannak alárendelve, amiből az is következik, hogy döntéseik során nem mellőzhetik az egymással összhangban meghozott, nem ellentmondó jogszabályok rendelkezéseinek alkalmazását. A rendelkezésre álló adatok alapján nem volt megállapítható, hogy azok a jogszabályi rendelkezések, amikre a közjegyző, illetőleg a másodfokú bíróság a döntését alapította, ellentétben állnának Magyarország Alaptörvényével. Ilyen jogsértés hiányában pedig ezeket a közjegyzőnek és a másodfokú bíróságnak is alkalmazni kellett, méghozzá a „lex specialis derogat lex generali” jogelv alapján az adott jogkérdésre vonatkozó speciális szabályok alkalmazásával”.

BÍRÓI DÖNTÉST ÉRDEMBEN BEFOLYÁSOLÓ JELLEG:

Az önkényes mérlegelés tilalma megszegése fogalmilag, minden esetben tehát a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, hiszen maga az önkényes mérlegelés vezet önkényes döntésekhez, ezért csak annyit kell hozzátennem ehhez, hogy az érdemi döntést magát befolyásolta maga az ügy érdemében elkövetett önkényes mérlegelés-sorozat. Mindazonáltal tételesen is kitérek az érdemi kihatás kérdéseire a következőkben. Jelen ügyben az önkényesség összefonódott a jogbiztonság sérelmével, annak alesetével a jogszabályi hierarchia megsértésével, hiszen egy miniszteri rendelet nem állhat ellentétben

a törvényi rendelkezéssel, s ha minden más esetben törvény zárja ki egyes közjegyzői és más eljárások esetén az elektronikus eljárást, akkor ezt nem teheti meg ezen eljárásnál a miniszteri rendelet. **A tisztességtelen eljárás** kihatott az érdemi döntésre a kérelem elutasításával, ez teljesen nyilvánvaló, hiszen a döntésnek ez volt a hivatkozott indoka.

A tulajdonhoz való jog sérelme természetesen abban nyilvánul meg, hogy nem alkotmányos tulajdonjogi korlátként a végrehajtást kérő az adóssal szembeni vagyoni, anyagi értéket kifejező követelését nem érvényesíthette a rendelkezésére álló közjegyzői okirat alapján az értékörző folyósítás körében. Erre nézve a végrehajtást elutasítása nyilvánvalóan összefüggést hordoz.

ALAPTÖRVÉNY-ELLENESSÉG MIBENLÉTE TÉTELESEN:

Előjáróban: mivel egyik támadott határozat sem felelt meg az alkotmányosság követelményeinek, ezért a kért iránymutatás jelen indítványozótól jelen alkotmánybírói eljárásban már az elsőfokú eljárás megismétlésére irányul (ez azt is jelenti, hogy mindkettőt meg kell ismételni, a másodfokú eljárást is).

Az önkényes mérlegelés tilalmát (és a tisztességes eljáráshoz való jog más részjogosítványait (érdemi, hatékony jogorvoslathoz való jog, megfelelően indokolt bírói végzéshez való jog, jogforrási hierarchia követelménye be nem tartása mint a jogbiztonsághoz való jog részeleme), melyeket a konkrét bírói, közjegyzői eljárásnál a következőkben külön is feltüntettem) az alábbi bírói következtetések sértik:

Magyarország Alaptörvénye XXVIII. cikke (1) és (7) bekezdése szerinti tisztességes tárgyaláshoz való joghoz tartozó érdemi, hatékony jogorvoslathoz való jog, bírósághoz való jog sérült, ezek részeleme **az önkényes mérlegelés tilalma**. Teljes mértékben abszurd ugyanis a közjegyzői és a bírói következtetés-sor **az elektronikus eljárás kizártságáról**. A 2016. évi CXXX. tv. 371. §-ának (1) bekezdése d.) pontja szerinti visszautasítás azon alapult, hogy nincs helye elektronikus eljárásnak, így nem vizsgálta meg a közjegyző a bírói végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. tv. (Vht.) 23/C. §-ában foglalt feltételek fennállását, s mivel azok fennállnak, el kellett volna rendelnie a végrehajtást. A közjegyző nem adott magyarázatot a végzésben az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (E-ügyintézési tv.) 8.§ (2) bekezdésére való közjegyzői utalása kapcsán, mely alapján törvény szerint kötelező a végrehajtási záradék kiállítási kérelem eljárásában az ügyfél személyes megjelenése, hogy ez melyik jogszabályi rendelkezés alapján áll fenn. Valamint arra sem, hogy mely benyújtott okiratok közül mely okiratok és mely törvényhely alapján minősülnek másként nem pótolható okiratnak. Ez a visszautasítási ok tehát nem volt a fellebbezés szerint sem alapos. A szabatos indokláshoz való jog a tisztességes eljáráshoz való jog része. A minimális elvárás, hogy az alapul szolgáló konkrét rendelkezését megjelöli a - nem általánosságban - a bíróság (hiszen a közjegyző bíróságként járt el). Az E-ügyintézési törvény 8.§ (4) bekezdése okán nem fejtette ki, sőt meg sem jelölte a közjegyző, hogy mely törvény szerint minősül a végrehajtási záradék kiállítási kérelem az elektronikus ügyintézésben nem értelmezhető eljárási cselekménynek. Arra sem tért ki, hogy a 8.§ (6) bekezdése okán mely 2009. évi CLV. törvény szerinti mely minősített adatokra gondolt.

Nem jelölte meg azt a törvényhelyet sem a 2015. évi CCXXII. törvényben, mely a Vht. 12.§, a Vht. 23/C.§ és a Vht. 19.§ (2) bekezdésére vonatkozóan kifejezetten tiltja az elektronikus ügyintézését. Semmilyen értelme nincs annak, hogy minden más közjegyzői eljárástípus esetén kifejezett tiltó szabályt mond ki a törvény, egyetlen esetben azonban az általános 2015. évi CXXXII. tv.-re nyúlna vissza a jogalkotó saját szabályozási technikájával szemben.

Nem indokolta meg, hogy az 777/2006. számú közokirat mely okból nem minősül hiteles kiadmánynak, annak záradékában a [REDACTED] in közjegyző-helyettese által rögzített közjegyzői tanúsítvány ellenére. Nem jelölte meg azt a törvényhelyet sem, mely az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (E-ügyintézési tv.) végrehajtási rendeletét tartalmazó 451/2016. (XII. 19.) az elektronikus ügyintézés részletszabályairól szóló Korm.

rendelet 32. §-a ellenére kifejezetten tiltja az elektronikus dokumentum záradékolását.

Az előbbi tv. 32. § szerint ahol jogszabály valamely jognak, döntésnek, ténynek vagy más adatnak iratra történő feljegyzését vagy rávezetését rendeli el, valamely irat záradékolásáról vagy kijavításáról rendelkezik, az az elektronikus irat esetében történhet az eredeti irathoz elektronikus formában történő csatolással úgy, hogy a csatolás egyértelmű hozzárendeléssel, elválaszthatatlan módon történik, majd az irat a csatolt adatokkal együtt felülhitelesítésre kerül, vagy - ha az eredeti elektronikus irat lehetővé teszi - az adatszerkezetének kiegészítésével és felülhitelesítésével, feltéve, hogy ezzel az eredeti hitelesítési információk nem sérülnek. **Mivel létezik elektronikus okirati záradékolás és nem létezik kifejezetten a közjegyzői okirat záradékkal ellátása mint végrehajtás elrendelése iránti elektronikus kapcsolattartással benyújtott kérelem kizártságáról szóló hazai jogszabályi rendelkezés, továbbá a jogi képviselői ügyvédi elektronikus kapcsolattartás kötelező, e három tényező együttesen kizárólag azt az eredményt hozhatja, hogy van helye e körben elektronikus kapcsolattartásnak.** Ha mégsem, akkor azt szabatosan, részletesen indokolnia kellett volna a közjegyzőnek.

Nem jelölte meg a közjegyző azt a törvényhelyet, mely az elektronikusan benyújtásra kerülő kérelem példányszámát meghatározza, s azt sem, mely a Vht. 12.§ (1) bekezdésében foglalt „kellő példányszámot” az elektronikus ügyintézés során a végrehajtást kérő által benyújtott példánynál több példány benyújtásában jelöli meg.

Valójában elektronikus kapcsolattartásnál tökéletesen értelmezhetetlen a példányszám, mely tény a Törvényszék a másodfokú eljárás során egyértelműen elismert. Attól, hogy azonos eljárásból papír alapú is létezik nem jogi képviselővel eljáró félnél, ezért megmaradt a példányszámra vonatkozó rendelkezés a törvényben (pl. egyébként a perekre a Polgári Perrendtartásban !), a jogi képviselővel eljáró félnél nem követelhető a törvényi előírás ellenére papír alapú eljárás.

Nem tüntette fel a közjegyző, hogy a végrehajtási záradékkal ellátás iránti kérelemnél a [REDACTED] ilyen elérhető oldalon megjelölt helyett mely nyomtatvány alkalmazásával nyújtható be (egyébként nehéz megindokolni, hogy a MOKK hivatalos oldalán mely okból nem a jogszabály által előírt okirati formájú kérelem lenne található). Magam csak arra tudok következtetni, hogy törvényrontó kényelmes szokásjog alapján született a visszautasítás és ugyanezen okból a MOKK hivatalos oldalán nem a jogszabály által előírt okirati formájú kérelem található (pl. elektronikus végrehajtási záradék iránti kérelem-nyomtatvány a papír alapúval egyezően).

Nem adta meg az okát a közjegyző azon ellentmondásnak, hogy amennyiben sem a végrehajtandó okirat, sem a feltétel bekövetkeztét tanúsító közokirat, sem a kérelem, sem a jogi képviselő részére adott meghatalmazás nem került benyújtásra, mely okiratok birtokában hozta meg az 11041/Ü/266/2019/2. számú végzését, és mire alapítva folytat elektronikus kommunikációt a jogi képviselővel.

A fentiek alapján a közjegyzői döntés önkényes, sérti az Emberi Jogok Európai Egyezménye 6. cikkét, s egyébként a 93/13 EGK Irányelv 7. cikkének (1), 10. cikkének (1) bekezdését

Magyarország Alaptörvénye XXVIII. cikke (1) bekezdésébe (tiszteséges tárgyaláshoz való jog) és (7) bekezdésébe (érdemi, hatékony jogorvoslathoz való jog, bírósághoz való jog, önkényes mérlegelés tilalma) **ütközéssel együttes értékeléssel** az Alaptörvény B. cikk (1) bekezdésébe, R. és T.) cikkeibe, 18. cikk (3), 15 cikk (4) bekezdése **szerinti jogbiztonsághoz való jog sérült a jogszabályi hierarchia megsértése tilalma kapcsán.** Bár A IV/02612/2012-es AB határozat szerint „az Alaptörvény 18. cikk (3) bekezdésének sérelmére is, amely azt mondja ki, hogy „[a] Kormány tagja törvényben vagy kormányrendeletben kapott felhatalmazás alapján, feladatkörében eljárva, önállóan vagy más miniszter egyetértésével rendeletet alkot, amely törvénnyel, kormányrendelettel és a [REDACTED] [REDACTED] rendeletével nem lehet ellentétes. [29] Az Alkotmánybíróság szerint nem tekinthetőek Alaptörvényben biztosított jognak az egyes jogforrások kiadását rendező hatásköri szabályok, illetve a jogforrási hierarchiát szabályozó alkotmányos rendelkezések

sem. Jelen ügyben megvan az a jogi többletindok és többlettényállási elem, mely alkotmányellenessé tette a jogforrási hierarchia megsértését, nevezetesen, hogy összefonódott az önkényes mérlegelés tilalmával, mert nem önmagában az rögzíthető, hogy alacsonyabb szintű jogszabály alkalmazásával hozta meg döntését a közjegyző és a bíróság, ezért ab ovo alkotmányellenesek a végzéseik, hanem hogy más döntési tartalomhoz vezetett, hátrányoshoz az indítványozóra nézve. A nyilvánvaló önkényesség jelent meg a jogszabályi hierarchia megsértésében, a törvényihez képest ellentétes szabályozás volt egyfajta megközelítés szerint levezethető a KÜSZ-ből. Ráadásul a papír alapon benyújtás elvárása esetén annak drága mivolta, a borsos közjegyzői díjak a több papír-példányos előterjesztésénél szintén a bírósághoz fordulás jogát akadályozó tényezők.

A Magyarország Alaptörvénye XXVIII. cikke (1) bekezdésébe (tisztességes tárgyaláshoz való jog) és (7) bekezdésébe (érdemi, hatékony jogorvoslathoz való jog, bírósághoz való jog, önkényes mérlegelés tilalma) és az Alaptörvény B. cikk (1) bekezdésébe, R. és T.) cikkeibe, 18. cikk (3), 15 cikk (4) bekezdése szerinti **jogbiztonsághoz való jog a jogszabályi hierarchia megsértése tilalma kapcsán értendő sérülésével ütközéssel együttes értékeléssel** a XIII. cikkének (1) bekezdése szerinti **tulajdonhoz való jogot** megsértették. A **tulajdonhoz való jog sérelme** természetesen abban nyilvánul meg, hogy nem alkotmányos tulajdonjogi korlátként a végrehajtást kérő az adóssal szembeni vagyoni, anyagi értéket kifejező követelését nem érvényesíthette a rendelkezésére álló közjegyzői okirat alapján az értékőrző folyósítás körében.

Idézve Az állampolgári jogok országgyűlési biztosának a 2011-ben kiadott jelentéséből:

„A hatályos Vht. 31/E.§ (5) bekezdése értelmében a végrehajtási (biztosítási intézkedés) elrendeléséért a végrehajtási záradék kibocsátása iránti eljárási díjon kívül további munkadíj, költségtérítés és illeték – ide nem értve a jogorvoslat illetékét – nem számítható fel. A bírósági végrehajtásról szóló törvény ezen rendelkezése értelmében az eljárási díjon felül tehát semmilyen jogcímen nem lehet költséget, díjat felszámítani.

Álláspontom szerint **a közjegyzői ügyvitel szabályairól szóló 37/2003. (X.29) IM rendelet 45/A.§-a ellentétes rendelkezést tartalmaz a Vht. 31/E.§ (5) bekezdésével.**

A jogalkotásról szóló 2010. CXXX. törvény 3.§-a szerint az azonos vagy hasonló életviszonyokat azonos vagy hasonló módon, szabályozási szintenként lehetőleg ugyanabban a jogszabályban kell szabályozni. A szabályozás nem lehet indokolatlanul párhuzamos vagy többszintű.

A fentiekre tekintettel megállapítottam, hogy az ugyanazon kérdéskör különböző jogszabályokban történő eltérő szabályozása a hatályos törvényi előírásoknak nem felel meg, ezért a jogállamiság elvéből levezethető jogbiztonság követelményével összefüggő visszásság közvetlen veszélyét okozza. Megállapítottam továbbá, hogy a Magyar országos Közjegyzői Kamara által jogszabályi felhatalmazás hiányában kialakított eljárásjogi gyakorlat, mely szerint a végrehajtási záradékot csak öt – vagy két – hiteles kiadmány csatolása esetén bocsátotta ki, a jogállamiság elvéből levezethető jogbiztonság és az annak részét képező tisztességes eljárás alkotmányos követelményével összefüggésben visszásságot tartott fenn.

Szeretném megjegyezni, hogy a közjegyző által kibocsátott végrehajtási záradék önmagában, az annak alapjául szolgáló közjegyzői okirat hiteles kiadmánya nélkül is kiváltja a jogszabály által megkívánt joghatást. A kibocsátott végrehajtási záradék tartalmaz minden olyan adatot, amely szükséges ahhoz, hogy az önálló bírósági végrehajtó a végrehajtási eljárást lefolytassa. A közjegyző által kibocsátott végrehajtási záradék közokiratnak minősül függetlenül attól, hogy a hozzá csatolt alapjogviszonyt tartalmazó közokirat hiteles kiadmány vagy egyszerű másolat. Álláspontom szerint **a közjegyzői ügyvitel szabályairól szóló 37/2003. (X.29.) IM rendelet 45/A.§-ban foglalt rendelkezések a végrehajtási eljárás költségeit szükségtelenül növelik**, mely költséget ugyan a végrehajtást kérő előlegezi meg, de az adós viseli.”

Az állampolgári jogok országgyűlési biztosa a 2011-ben kiadott jelentésében kitér a MOKK Jogi Bizottsága által kibocsátott 1/2010. számú állásfoglalásra:

20 | 26

„A sérelmezett állásfoglalás nem minősül iránymutatásnak, az a MOKK Jogi Bizottságának nem kötelező jogértelmezését tartalmazza, ugyanakkor az eljáró közjegyzők azt követik. Sem a Kjtv., sem a MOKK Szervezeti és Működési Szabályzata nem tartalmaz rendelkezést a Jogi Bizottság által kibocsátandó állásfoglalásáról. Ugyanakkor ezen állásfoglalást úgy tekintik kötelezően alkalmazandónak a közjegyzők, hogy annak létrehozására a jogszabályok megalkotásakor érvényesülő garanciális elemek nem érvényesülnek, és az iránymutatás esetében meglévő miniszteri jóváhagyás nincsen meg. Aggályosnak tartom azt is, hogy a közjegyzők által alkalmazott állásfoglalás a végrehajtást kérők számára nem, vagy csak nehezen hozzáférhető, a szöveg a Kamara hivatalos honlapján nem elérhető.

Indokolt kiemelni, hogy az Alkotmánybíróság már működésnek a korai szakaszában a 60/1992. (XI.17.) AB határozatában vizsgálta a korábban hatályban volt jogalkotási törvény garanciális szabályainak mellőzésével hozott minisztériumi és egyéb központi állami szervektől származó, jogi iránymutatást tartalmazó leiratok, körlevelek, útmutatók, iránymutatások, állásfoglalások és egyéb informális jogértelmezések kiadását és az ezekkel való irányítás gyakorlatát. Megállapította, hogy ez alkotmányellenes, ugyanis az ilyen dokumentumok sértik az Alkotmány 2.§ (1) bekezdésében deklarált jogállamiság alkotmányos követelményét. Jogbizonytalanságot teremtenek, kiszámíthatatlanná teszik a jogalanyok, a jogalkalmazó szervek magatartását. Bár a bennük foglalt jogértelmezésnek, jogalkalmazási szempontnak – mivel nem a normaalkotásra jogosult szerv bocsátotta ki – semmiféle jogi ereje, kötelező tartalma nincs, alkalmasak arra, hogy a címzettek megtévesszék, s a címzettek kötelező előírásaként kövessék azokat. Az Alkotmánybíróság rámutatott: „A törvényben foglalt garanciális szabályok be nem tartásával alkotott, ilyen iránymutatások könnyen válhatnak a jogi szabályozást pótló, a jogszabályok érvényesülését lerontó irányítási eszközökké, s ez a jogállamiság követelményével összeegyeztethetetlen.

Indokolt ezért kiemelni, hogy iránymutatást a MOKK Választmánya a törvény által meghatározott hatáskörében formában és megfelelő eljárás mellett bocsáthat ki. Ez pedig egyúttal kizárja azt is, hogy a MOKK más szervei (Jogi Bizottság), más formában (állásfoglalás), más eszközökkel – a kötelező norma látszatát keltve – befolyásolják a jogalkalmazás gyakorlatát.

A fentiekre tekintettel megállapítottam, hogy a Magyar Országos Közjegyzői Kamara Jogi Bizottsága által kibocsátott 1/2010. számú állásfoglalás közjegyzők általi kötelező jellegű alkalmazása a jogállamiság elvéből levezethető jogbiztonság- és annak részét képező tisztességes eljárás alkotmányos követelményével összefüggésben visszásságot idéz elő és tart fenn.”

TOVÁBBI JOGI ÉRVELÉS (részletesebben, elméleti háttérrel):

A támadott határozatok az alábbiak szerint nem csak jogszabálysértőek, de alkotmányellenesek, az önkényes mérlegelés tilalmába ütköznek:

A strasbourgi Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB vagy Bíróság) esetjogában az Emberi Jogok Európai Egyezménye (a továbbiakban: EJEE vagy Egyezmény vagy Római Egyezmény, kihirdetve az emberi jogok és az alapvető szabadság védelméről szóló 1993. évi XXXI. törvényben) 6. cikke szerinti tisztességes tárgyaláshoz való jog nem alkot zárt rendszert, megsértésének nincsenek véges számú típusú állásai, ezért többnyire esetjogi, hézagmentesen illeszkedő hivatkozás sem tehető a hazai bíró előtti eljárásban felmerült problémára.

Az Emberi Jogok Európai Egyezménye 6. cikke (tisztességes tárgyaláshoz való jog) szerint tehát mindenkinek „joga van arra, hogy az ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában, illetőleg az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően. Az ítéletet nyilvánosan kell kihirdetni, a tárgyalóterembe való belépést azonban meg lehet tiltani a sajtónak és a közönségnek a tárgyalás teljes időtartamára vagy egy részére annyiban, amennyiben egy demokratikus társadalomban ez az erkölcsök, a közrend illetőleg a nemzetbiztonság érdekében szükséges. Ha e korlátozás kiskorúak érdekei vagy az eljárásban résztvevő felek magánéletének védelme

szempontjából szükséges, illetőleg annyiban, amennyiben ezt a bíróság feltétlenül szükségesnek tartja, mert úgy ítéli meg, hogy az adott ügyben olyan különleges körülmények állnak fenn, melyek folytán a nyilvánosság az igazságszolgáltatás érdekeit veszélyeztetné”.

A tisztességességet nem elég formálisan biztosítani, nem elég a bírósághoz fordulás elvi lehetősége (*Airey kontra Írország* ügy- 1979).

A tisztességes tárgyaláshoz való jognak hatékony jogként kell érvényesülnie a strasbourgi testület szerint: „Az eljárásban részt vevő feleknek joguk van arra, hogy az általuk az ügyük szempontjából relevánsnak tartott észrevételeiket előadják. Ez a jog csak abban az esetben tekinthető hatékonynak, ha az észrevételeket valóban „tárgyalják”, vagyis a perbíróság azokat megfelelően megfontolja. [...] a bíróság köteles megfelelően megvizsgálni a felek által előterjesztett beadványokat, érveket és bizonyítékokat” (*Kraska kontra Svájc* (1993), *Van de Hurk kontra Hollandia* (1994), *Perez kontra Franciaország* (2004)), ugyanezért a hatóságoknak „gondosan” kell eljárniuk különösen ügyvéd által nem képviselt fellebbező fél vonatkozásában (*Kerojärvi kontra Finnország* (1995), *Fretté kontra Franciaország* (2002)), de még ügyvédi képviselő esetén is (*Göç kontra Törökország* (2002)).

Az Alaptörvény-ellenességet megalapozza, hogy az önkényes mérlegelés tilalma az előbbiekkörében súlyosan sérült a következő indokok miatt önmagában és együttesen értékelve is.

„A bírósághoz való fordulás alapvető joga nemcsak a beadványok előterjesztésének jogára szorítkozik, hanem a bírósági eljárásban a fél pozícióját biztosítja a személyeknek. A személyek alanyai, alakítói és nem tárgyai, »elszenvedői« a bírósági eljárásnak. Alkotmányban biztosított joguk van arra, hogy a bíróság az eljárásba vitt jogaikat és kötelességeiket elbírálja (s ne csak az ezeket tartalmazó beadványról mondjon véleményt), és arra is, hogy lehetőséget kapjanak a bírósági döntés alapjául szolgáló tényállással és jogi kérdésekkel kapcsolatban nyilatkozataik megtételére.” Ezt a logikát követve az Alkotmánybíróság megsemmisítette a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvénynek (Pp.) azt a rendelkezését, amely szerint a bíróság a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasítja, ha megállapítható, hogy „a felperes követelése nyilvánvalóan alaptalan vagy lehetetlen szolgáltatásra (megállapítására) irányul” [59/1993. (XI. 29.) AB hat.].

Az önkényes mérlegelés a felperesnek az EJEE 6. cikkét és az Alaptörvény bekezdésében biztosított jogait is sérti. Ezzel kapcsolatban merül fel az, hogy ha a bíróság megsérti a Pp. 206. §-ban foglalt mérlegelési és jogértelmezési szabályokat (önkéntesen mérlegel vagy értelmez jogot), akkor megsérti-e a peres félnek a tisztességes tárgyaláshoz való alkotmányos jogát. Ha a bíróság önkényesen mérlegel, vagy értelmez jogot, ugyanúgy nem biztosítja az ügyfél számára a bírósághoz való fordulás alkotmányos jogát, mivel jogellenesen nem vesz figyelembe való tényeket, vagy jogellenesen értelmez jogszabályokat. Az önkényes mérlegelés és jogértelmezés esetén a bíróság kizárja annak lehetőségét, hogy az ügyfél az alanyi jogainak érvényesítése érdekében hatékonyan fordulhasson a bírósághoz illetve, hogy a bíróság a véglegesség igényével hozhasson érdemi döntést.

A bírói döntésekkel szemben valamennyi demokratikus jogállamban elvárható az objektivitás és az átláthatóság, ami egyfelől elejét veszi az önkényes hatósági és bírósági döntéshozatalnak, másrészt erősíti a bírósági döntéshozatalba vetett közbizalmat, és a bírói döntések tekintélyét (*Taxquet kontra Belgium*, 926/05.; 2010. november 16.; § 90.; legutóbb megerősítve: *Shala kontra Norvégia*, 15620/09.; 2012. július 10.; § 29.). A Bíróság következetes gyakorlata szerint a tisztességes eljárás és a jogállamiság elvéhez tartozik az a követelmény, hogy a bíróságok a döntéseik alapjául szolgáló indokokat kellő részletességgel mutassák be (*Suominen kontra Finnország*, 37801/97.; 2003. július 1.; § 34.; legutóbb megerősítve: *Vojtechová kontra Szlovákia*, 59102/08.; 2012. szeptember 25.; § 35.). Az indokolt bírói döntéshez fűződő jog megsértését kizárólag az alapul fekvő egyedi ügy összes körülményeinek vizsgálatát követően lehet megítélni (*Tatishvili kontra Oroszország*, 1509/02.; 2007. február 22.; § 58.; *Gradinar kontra Moldova*, 7170/02.; 2008. április 8.; § 107.; legutóbb megerősítve: *Sholokhov kontra Örményország és Moldova*, 40358/05.; 2012.

július 31.; § 67.).

Az Alkotmánybíróság IV. 333/2016 számon hozott határozata mindezt alátámasztja.

A másodfokú bíróság és a közjegyző tehát **önkéntesen, azaz alkotmányellenesen** utasította vissza a kérelmünket. A fentiek miatt ez az álláspont közvetve szembemegy az Emberi Jogok Európai Egyezménye (Római Egyezmény) 6. cikkével, de az EU Alapjogi Charta tisztességes eljárást érintő rendelkezéseivel is.

A Római Egyezmény, az 1993. évi XXXI. törvény, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény 13. cikke a hatékony jogorvoslathoz való jog kapcsán kimondja: bárkinek, akinek a jelen Egyezményben meghatározott jogait és szabadságait megsértették, joga van ahhoz, hogy a hazai hatóság előtt a jogsérelem hatékony orvoslását kérje az esetben is, ha e jogokat hivatalos minőségben eljáró személyek sértették meg. Itt említendő (a két érintett felsőbb bíróság kifogásolt döntései, következtetései kapcsán), hogy az Emberi Jogok Európai Bíróságának a Delcour-ügyben hozott határozata szerint az egyezmény nem kötelezi a tagállamokat fellebbviteli bíróságok felállítására. Ha azonban ilyen bíróságok működnek, a 6. cikknek, tehát a tisztességes eljárás általános követelményeinek érvényesülniük kell.

Az Alkotmánybíróság követi az Emberi Jogok Európai Bírósága esetjogi érvelését, elveit.

Az Alkotmánybíróság tulajdonhoz való joggal kapcsolatos gyakorlata tekintetében:

Az AB gyakorlata szerint [64/1993. (XII. 22.) AB határozat] „[a]z alkotmányi tulajdonvédelem köre és módja nem szükségképpen követi a polgári jogi fogalmakat. A szükséges és arányos korlátozásnak, illetve a tulajdonjog lényeges tartalmának ugyanis nincs polgári jogi megfelelője. A tulajdonjog részjogosítványai [...] nem azonosíthatók a tulajdonhoz való jog alkotmányi védelmet élvező lényeges tartalmával. [...] Az alapjogként védett tulajdon tartalmát a mindenkori (alkotmányos) közjogi és magánjogi korlátokkal együtt kell érteni. Az alkotmányos tulajdonvédelem terjedelme mindig konkrét; függ a tulajdon alanyától, tárgyától és funkciójától, illetve a korlátozás módjától is. A másik oldalról nézve: ugyanezen szempontoktól függően az adott fajta közhatalmi beavatkozás alkotmányos lehetősége a tulajdonjogba más és más.” (ABH 1993, 373, 379–380.).

5/2016. (III. 1.) AB határozat így összegezi: „A tulajdonhoz való jog tartalmának legalaposabb kifejtését a 64/1993. (XII. 22.) AB határozat tartalmazza, melynek 2012 utáni alkalmazhatóságát az Alkotmánybíróság számos határozata megerősítette. {18/2015. (VI. 15.) AB határozat, Indokolás [26]; 25/2015. (VII. 21.) AB határozat, Indokolás [59]} Eszerint a tulajdonhoz való jog fogalma „nem azonosítható az absztrakt polgári jogi tulajdon védelmével; azaz sem a birtoklás, használat, rendelkezés részjogosítványaival, sem pedig negatív és abszolút jogként való meghatározásával. Az alapjogként védett tulajdon tartalmát a mindenkori (alkotmányos) közjogi és magánjogi korlátokkal együtt kell érteni. Az alkotmányos tulajdonvédelem terjedelme mindig konkrét; függ a tulajdon alanyától, tárgyától és funkciójától, illetve a korlátozás módjától is. A másik oldalról nézve: ugyanezen szempontoktól függően az adott fajta közhatalmi beavatkozás alkotmányos lehetősége a tulajdonjogba más és más.” [64/1993. (XII. 22.) AB határozat, ABH 1993, 369, 179.] A polgári jogi tulajdonfogalomtól való elhatárolás azonban nem eredményezi a tulajdonjog részjogosítványai alkotmányos védelmének teljeskörű hiányát. A tulajdonhoz való jog – azon belül a tulajdonjog részjogosítványainak – korlátozása akkor alkotmányellenes (alaptörvényellenes), ha az elkerülhetetlen, tehát kényszerítő ok nélkül történik, továbbá, ha a korlátozás súlya a korlátozással elérni kívánt célhoz képest aránytalan. Az állam egyfelől – az alkotmányos kivételek lehetőségétől eltekintve – köteles tartózkodni a magán- vagy jogi személyek tulajdonosi szférájába való behatolástól, másfelől köteles megteremteni azt a jogi környezetet, azt az intézményi garanciát, amely a tulajdonhoz való jogot diszkrimináció nélkül működőképesé teszi. {3009/2012. (VI. 21.) AB határozat, Indokolás [50]} Mindemellert az Alkotmánybíróság megállapította, hogy alapjogi védelem illeti meg azt is, akinek a tulajdonszerzéshez kétségtelen jogcíme van. A jogcím akkor kétségtelen, ha az

egyértelmű” {3387/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [16]; 3177/2014. (VI. 18.) AB végzés, Indokolás [24]} [31]” A tulajdonhoz való jogra irányuló gyakorlat összegzése – más összefüggésben – a 3074/2016. (IV. 18.) AB határozatban jelenik meg, amely határozatra később még visszatérek: „Emlékeztet az Alkotmánybíróság arra, hogy a 26/2013. (X. 4.) AB határozat úgy értelmezte a tulajdon védelméhez való jogot, hogy az Alaptörvény tulajdoni klauzulája – az Alkotmánybíróság eddigi következetes gyakorlata és főszabály szerint [64/1993. (XII. 22.) AB határozat, ABH 1993, 373.; 10/2001. (IV. 12.) AB határozat, ABH 2001, 123., illetve 819/B/2006. AB határozat, ABH 2007, 2038, 2041.] – csak a már megszerzett tulajdont (Indokolás [193]), illetve kivételes esetekben a tulajdoni várományokat védi {3209/2015. (XI.10.) AB határozat, Indokolás [65]}. [37] Az államnak tehát nincs kötelezettsége arra, hogy a magánszemélyt a tulajdonszerzéshez vagy a tulajdon élvezetéhez segítse [35/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 197, 201.; 936/D/1997. AB határozat, ABH 1999, 615, 619.]. [38]

Ahhoz, hogy a strasbourgi bírósághoz fordulhassak jogvédelemért, valamint az Európa Bizottság által a jogállamiság sérelme okán Magyarországgal szemben kezdeményezett perbe jelen iratanyagot is be tudjam csatolni, kénytelenek vagyok az Alkotmánybíróság döntését igényelni, így a jelen eljárás mielőbbi lezárása áll érdekeimben, legyen bármi is az Alkotmánybíróság döntése, különös figyelemmel az eljárás elhúzódása miatt engem ért azon súlyos joghátrányra is, melyet az eljárás 2019. 02. 05-e óta tartó volta miatt szenvedtem el.

Amennyiben az Alkotmánybíróság is a közjegyző és a másodfokú bíróság által megvalósított eljárást tartaná követendőnek, természetesen ezt a nemzetközi jogorvoslati kérelmemben szintén rögzíteni fogom kitérve azon sajnálatos elutasítási arányt mutató statisztikára, melyet az MTA Law Working Papers 2017/23. számú „Egy új alkotmányjogi panasz eljárás (Abtv. 27.) jelentőségének mérhetősége a bírósági és az alkotmánybírósági alapjogvédelem rendszerében” c. tanulmányban rögzít, miszerint:

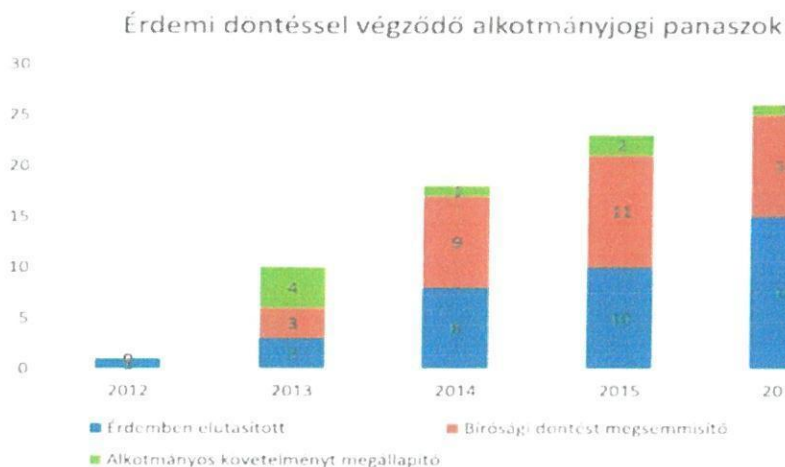

Szám adatok a befogadhatóságra és a sikerességre vonatkozóan

Összes érkezett, elutasított és befogadott panaszok

Befogadott és érdemben elbírált panaszok

Idézve a tanulmányból:

„Probléma azonban az, hogy a beadványok, indítványok számához képest elenyészően csekély az érdemi határozatok száma, ami azt jelenti, hogy közvetlenül igen kevés jogkereső személy kap jogvédelmet az alkotmányjogi panaszos eljárás segítségével.”

Külön vizsgálatot igényel az Alkotmánybíróság főtítkárának hatásköre és tevékenysége, akinek egyedüli döntésétől függ, hogy tanács elé kerül-e egy-egy alkotmányjogi panasz vagy sem, így egyszemélyben valósítja meg az alkotmányjogi panaszok „szűrőjét”. Valamint az is külön nemzetközi vizsgálatot érdemel, hogy biztosítható-e az érdemi és tisztességes eljárás egy ilyen mértékben egyetlen személy döntésétől függő rendszerben, ahol az összes beérkezett panaszhoz képest az érdemi döntések aránya elenyésző, így pl. a 256 beérkezett panaszból 26 db-ban került sor érdemi döntésre

Tisztelettel:

MESEKLETEN:

- 1, VEGESWARTBI ZERADOK + 6 MESEKLET
- 2, 11041/5/266/2019/2. RANKU VEGES
- 3, FEGESZES (7.06.2019)
- 4, 56. PEF. 632.376/2019/5. RANKU VEGES